

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Wojna i rycerstwo w średniowieczu**
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-WiRwS-12hm2
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): obowiązkowy
4. Kierunek studiów: historia
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): I stopień
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): I
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): 30 h W
9. Liczba punktów ECTS: 3
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia:
prof. dr hab. Zbyszko Górczak – zet502@wp.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:

Zapoznanie studentów z problematyką dotyczącą działań zbrojnych w średniowieczu oraz rycerstwa jako podstawowej siły zbrojnej w tym okresie, społecznymi i kulturowymi kontekstami funkcjonowania średniowiecznego rycerstwa oraz głównymi źródłami odnoszącymi się do tej tematyki.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): brak

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EU) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
EU_01	posiada wiadomości na temat przemian w sposobie prowadzenia wojen w średniowiecznej Europie;	K_W05; K_W01; K_U08
EU_02	potrafi wskazać przyczyny polityczne, społeczne, gospodarcze i techniczne powyższych przemian;	K_W05; K_U01; K_U04; K_U08
EU_03	potrafi zdefiniować cechy ustroju feudalnego oraz określić ich wpływ na wojskowość średniowiecznej Europy;	K_W02; K_W05; K_W10; K_U03; K_U04
EU_04	potrafi zdefiniować pojęcie rycerstwa jako grupy zawodowej, a następnie warstwy społecznej i stanu;	K_W02; K_W12; K_U03; K_U04; K_U08
EU_05	zna przejawy i osiągnięcia średniowiecznej kultury rycerskiej;	K_W02; K_W08; K_W12; K_U01; K_U08
EU_06	potrafi wskazać przyczyny zaniku rycerstwa jako siły militarnej, a następnie przekształcenia się tej warstwy w ziemiaństwo;	K_W05; K_W12; K_U03; K_U04; K_U12
EU_07	potrafi określić specyficzne cechy rozwoju rycerstwa i jego przekształcenia się w szlachtę w Polsce;	K_W04; K_W05; K_W10; K_W12; K_U03
EU_08	potrafi wskazać pozostałości etosu i kultury rycerskiej w późniejszych epokach oraz w świecie współczesnym.	K_W06; K_W 12, K_U04; K_U08; K_U12

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu”

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Ustrój feudalny w średniowiecznej Europie, jego uformowanie się, podstawowe cechy i konsekwencje dla życia politycznego, społecznego i gospodarczego.	EU_02, EU_03, EU_07
Feudalizacja średniowiecznej wojskowości i jej następstwa.	EU_02, EU_03, EU_04, EU_07
Przemiany w sposobie prowadzenia wojen.	EU_01, EU_02, EU_03, EU_06
Rycerstwo jako warstwa społeczna.	EU_03, EU_04, EU_06, 0 EU_07
Zakony rycerskie jako specyficzna forma średniowiecznej wojskowości.	EU_01, EU_02, EU_04
Kultura rycerska, jej korzenie i przejawy.	EU_05
Zmierzch rycerstwa jako podstawowej siły militarnej oraz warstwy społecznej.	EU_06, EU_07
Specyfika polskiej formy feudalizmu oraz rycerstwa i szlachty.	EU_03, EU_07
Pozostałości etosu i kultury rycerskiej w późniejszych epokach.	EU_08

5. Zalecana literatura:

Barber R., *Rycerze i rycerskość*, Warszawa 2000;
 Bloch M., *Spółczesność feudalne*, Warszawa 1981 (wyd. 2, Warszawa 1999);
 Contamine P., *Wojna w średniowieczu*, Warszawa 1999;
 Fiori J., *Rycerze w średniowiecznej Francji*, Warszawa 1999;
 Flori J., *Rycerze i rycerstwo w średniowieczu*, Poznań 2003;
 Huizinga J., *Jesień średniowiecza*, Warszawa 1961 (i następne, łącznie 6 wydań);
 Kusiak F., *Rycerze średniowiecznej Europy łacińskiej*, Warszawa 2002.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne):

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	X
Wykład problemowy	X
Dyskusja	X
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	

Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne):

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu							
	EU_01	EU_02	EU_03	EU_04	EU_05	EU_06	EU_07	EU_08
Egzamin pisemny								
Egzamin ustny	X	X	X	X	X	X	X	X
Egzamin z „otwartą książką”								
Kolokwium pisemne								
Kolokwium ustne								
Test								
Projekt								
Esej								
Raport								
Prezentacja multimedialna								
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)								
Portfolio								
Inne (jakie?) -								
...								

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS:

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	
	Czytanie wskazanej literatury	30
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	30
	Inne (jakie?) -	
...		
SUMA GODZIN		90
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		3
* proszę wskazać z proponowanych <u>przykładów</u> pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne		

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): bardzo dobra znajomość omawianych zagadnień potwierdzona podczas egzaminu;

dobry plus (+db; 4,5): jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami w zakresie wiedzy sprawdzanej podczas egzaminu;

dobry (db; 4,0): dobra znajomość omawianych zagadnień potwierdzona na egzaminie;

dostateczny plus (+dst; 3,5): zadowalająca znajomość omawianych zagadnień; przeciętna znajomość podręcznika i literatury przedmiotu;

dostateczny (dst; 3,0): wybiórcza znajomość zasadniczych omawianych zagadnień;

niedostateczny (ndst; 2,0): niezadowalająca znajomość zagadnień omawianych w trakcie zajęć.